Druhá samostatná práce

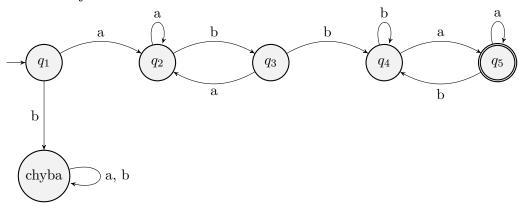
Jakub Adamec B4B01JAG

14. října 2024

Příklad 3.6. Navrhněte deterministický konečný automat (DFA), který přijímá jazyk L abecedou $\{a,b\}$, kde L obsahuje právě všechna slova w taková, že

- $\bullet \ w$ začíná a
- $\bullet \ w$ obsahuje jako podslovoabb
- w končí a.

Automat redukujte.

Příklad 3.7. Pomocí Nerodovy věty a pomocí pumping lemmatu dokažte, že jazyk $L \subseteq \{a, b\}^*$, kde $L = \{u; |u|_a = |u|_b\}$ není regulární.

1 Důkaz Nerodovou větou

L je regulární $\iff$ existují ekvivalence T na $\sum^*$ taková, že:

- 1. L je sjednocení některých tříd T.
- 2. pokud uTv, tak uwTvw pro každé $w \in \sum^*$.
- 3. T má konečný počet tříd.

Kdyby existovala T na $\{a, b\}^*$.

Mějme $a^nb^{n-1} = u_1 \notin L$ a $a^nb^{n-10} = u_2 \notin L$.

A protože předpokládáme regulérnost L, tak musí platit 2. bod Nerodovy věty.

Zvolme $w = b^1$, a tedy u_1wTu_2w musí platit. Po dosazení vyjde a^nb^n T a^nb^{n-9} , kde $a^nb^n \in L$, ale $a^nb^{n-9} \notin L$.

Což je ve sporu s 2. bodem Nerodovy věty, protože platí u_1Tu_2 , ale u_1wTu_2w již ne. A tedy L není regulární.

2 Důkaz Pumping lemmatem

Je-li L regulární, existuje $n \ge 1$ tak, že každé $u \in L$, |u| > n, lze rozdělit u = xwy tak, že:

- 1. $|xw| \leq n$.
- 2. $w \neq \varepsilon$.
- 3. $xw^iy \in L, i = 0, 1, ...$

Kdyby L byl regulární, tak existuje n z Pumping lemma.

Zvolíme konkrétní slovo $u = a^n b^n$, $u \in L$.

Podle Pumping lemmatu lze toto slovo u rozdělit na u = xwy tak, že $|xw| \le n$. Z toho plyne, že:

- xw se skládá pouze z písmen a, protože prvních n symbolů ve slově $u=a^nb^n$ jsou pouze a. Tedy $xw=a^n$.
- Dále $w \notin \varepsilon$, takže $w = a^k$, kde $1 \le k \le n$.

Teď napumpujeme w, tedy například i=2, a dostaneme nové slovo $xw^2y=a^{n+k}b^n$.

Pro slovo $a^{n+k}b^n$ platí $|u|_a > |u|_b$, protože má n+k písmen a a n písmen b. A tedy $u \notin L$.

A protože Pumping lemma vyžaduje, aby $\forall i \geq 0$ platilo $xw^iy \in L$, tak lze říct, že L není regulární.